CMS - Oud, niet meer gebruiken

Deze NIET meer gebruiken, is vervangen door CMS-2

1 Wat is een CMS?

? Leerdoelen van de hele module

- Wat is een CMS?
- Het installeren van Wordpress
- De belangrijkste onderdelen van Wordpress
- Het toevoegen van pagina’s, media en een navigatiemenu
- Het installeren en instellen van een thema
- Wat zijn plugin’s
- Het installeren en instellen van een plugin

? Leerdoelen voor opdracht 1

- Je weet wat een CMS is.
- Je kunt uitleggen wat je met een CMS zoals WordPress kunt doen.
- Je begrijpt waarom veel websites met een CMS gebouwd worden.

? Uitleg

CMS staat voor *Content Management System*. Een CMS is een programma waarmee je op een eenvoudige manier een website kunt maken en beheren.

Je kunt met een CMS pagina’s aanmaken, plaatjes toevoegen, navigatiemenu’s maken en zelfs extra functies installeren – allemaal zonder te programmeren.

Een CMS bestaat meestal uit een basispakket (de 'kern') en uitbreidingen. Je kunt bijvoorbeeld thema’s toevoegen om het uiterlijk aan te passen, of plugins om functionaliteit toe te voegen zoals een webshop, contactformulier of nieuwsbrief.

Populaire voorbeelden van CMS-systemen zijn **WordPress**, **Drupal** en **Joomla**.

In deze module leer je werken met het meest gebruikte CMS ter wereld: **WordPress**.

WordPress is open-source software. Dat betekent dat je het gratis mag gebruiken en aanpassen. Je kunt WordPress zien als een grote doos met Lego-blokken:

- De basisblokken vormen je website: pagina's, menu's, afbeeldingen, enzovoort.
- Met uitbreidingen (plugins en thema's) geef je de site een nieuw uiterlijk of voeg je functies toe zoals een online winkel.

WordPress maakt het dus mogelijk om heel snel een professionele website te bouwen – zonder dat je technische kennis nodig hebt.

Voorbereiding

In dit onderdeel ga je op je eigen laptop een Wordpress-site maken. Om dit te doen, moeten er eerst een paar dingen gebeuren. In eerdere modules heb je al meerdere keren gebruik gemaakt van xampp, dus er wordt hierbij vanuit gegaan, dat je een versie van xampp hebt geïnstalleerd op je computer.

1. **Een nieuwe database aanmaken**
   Voor het maken van een Wordpresssite heb je een nieuwe database nodig. Maak deze aan met behulp van phpMyAdmin. Je mag hiervoor zelf een naam bedenken.
2. **Het downloaden van het programma Wordpress**
   Download de laatste versie van Wordpress vanaf Wordpress.org. Let op: Niet vanaf Wordpress.com!!
   https://wordpress.org/download/ **Links to an external site.**

   Sla het bestand op in je 'htdocs' bestand van xampp.

   Meestal is dit: c:\xampp\htdocs

?? Opdracht

- Pak het zipbestand dat je hebt gedownload. Er wordt hiermee een nieuwe map aangemaakt in htdocs met de naam 'wordpress'.
- Verander de bestandsnaam van de map 'wordpress' naar 'wp-<jouwnaam>' vervang <jouwnaam> door je naam (duûhh!). Gebruik geen spaties!

Na de eerste opdracht gaan we verder met het installatieproces.

Tijdens het installatieproces dat je gaat doorlopen, wordt er gevraagd om de volgende informatie.

- **Naam van de database**
  Dit is de naam van de database die je net hebt aangemaakt
- **Gebruikersnaam van de database**
  Dit is de default gebruiker van de xampp database:
    - [user] root
- **Wachtwoord van de database**
    - [password] (leeg)
- **Host van de database**
    - localhost
- **Tabel voorvoegsel** (wanneer je meer dan één WordPress installatie wilt gebruiken in een enkele database)
  Deze is nu niet van toepassing en mag je onveranderd laten tijdens de installatie
- **Titel van de site1**
  Bijvoorbeeld: ‘De website van <jouwnaam>’
- **Inloggegevens om later in het programma te kunnen inloggen**
    - Gebruikersnaam
    - Wachtwoord
- **Jouw mailadres**
  (om eventueel later het wachtwoord te kunnen herstellen)

? Inleveren

1. Maak een lijst van deze informatie en lever deze in als PDF-bestand met de volgende naam:
   installatiegegevens-<jouwnaam>.pdf

2 WordPress installatie uitvoeren

? Leerdoelen

- Je kunt het installatieproces van WordPress starten via je browser.
- Je weet hoe je Apache en MySQL moet starten in XAMPP.
- Je kunt inloggen op je eigen WordPress-site via de juiste URL.

? Uitleg

In dit onderdeel ga je een **lokale** WordPress-website maken met behulp van `XAMPP`. Dit betekent dat je website alleen werkt op jouw eigen laptop. Voor het maken van een WordPress-site zijn een paar stappen nodig. In eerdere modules heb je al met XAMPP gewerkt, dus we gaan ervan uit dat deze al geïnstalleerd is op je computer.

Stap 1 – Database aanmaken

Open **phpMyAdmin** via localhost/phpmyadmin. Maak een nieuwe database aan. Bedenk zelf een geschikte naam (bijv. `wp-jan`).

Stap 2 – WordPress downloaden

Download de laatste versie van WordPress van de officiële site:

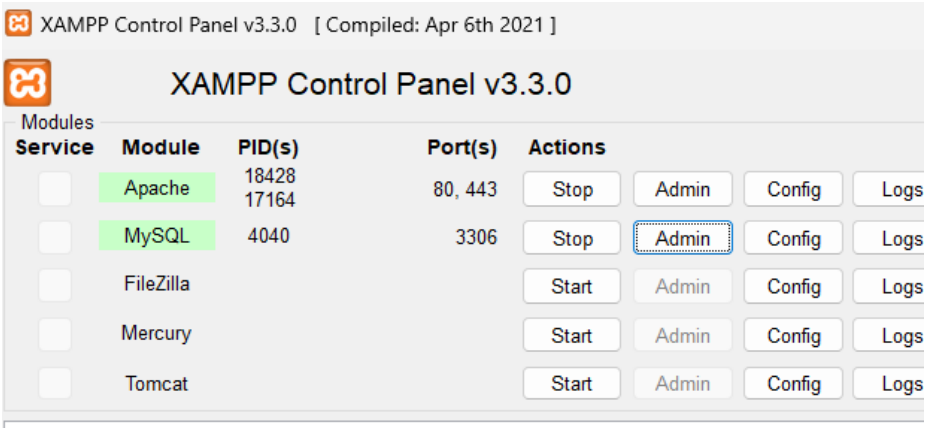
https://wordpress.org/download/

Let op: Download het NIET van wordpress.com!

Sla het ZIP-bestand op in je `htdocs`-map van XAMPP (meestal: `C:\xampp\htdocs`).

Je bent nu klaar om WordPress te installeren. Dit doe je in je browser, maar eerst moet je controleren of de juiste onderdelen van XAMPP actief zijn:

- Zorg dat **Apache** en **MySQL** zijn gestart in de XAMPP-console. Ze moeten groen zijn.

Open nu je browser en ga naar:

`http://localhost/wp-<jouwnaam>`

Voorbeeld: `http://localhost/wp-ayoub`

Je ziet nu het installatieproces van WordPress in je browser. Lees alles zorgvuldig en vul de gevraagde gegevens correct in. Gebruik hierbij de informatie die je eerder hebt genoteerd (zie opdracht 1).

Na de installatie:

- Je krijgt een bevestiging te zien dat WordPress is geïnstalleerd.
- Je kunt direct inloggen met de gebruikersnaam en het wachtwoord die je tijdens de installatie hebt opgegeven.
- Als je deze link niet meer ziet, kun je inloggen via:

`http://localhost/wp-<jouwnaam>/wp-admin`

Tijdens de installatie moet je deze gegevens invullen:

- **Naam van de database**: de naam die je net hebt aangemaakt
- **Gebruikersnaam database**: `root`
- **Wachtwoord database**: laat dit veld **leeg**
- **Host database**: `localhost`
- **Tabelvoorvoegsel**: laat dit staan zoals het is (`wp_`)
- **Titel van de site**: bijv. “De website van Ayoub”
- **Gebruikersnaam en wachtwoord** om in te loggen op je WordPress-site
- **Je e-mailadres**: nodig om je wachtwoord later te herstellen

?? Opdracht – Installatie controleren

1. Log in op WordPress via `http://localhost/wp-jouwnaam/wp-admin`.
2. Maak een screenshot van je browser, waarop de WordPress-beheerderspagina zichtbaar is, met jouw naam in de adresbalk.
3. Open ook phpMyAdmin en klik op de database die je net hebt aangemaakt.
4. Maak een screenshot van de tabellenstructuur van jouw WordPress-database.

? Inleveren

- `inloggen-gelukt-jouwnaam.jpg`: Screenshot van jouw WordPress-dashboard met jouw naam zichtbaar in de adresbalk.
- `phpmyadmin-jouwnaam.jpg`: Screenshot van jouw WordPress-database in phpMyAdmin met tabellen zichtbaar.

3 Frontend en Backend in WordPress

? Leerdoelen

- Je begrijpt het verschil tussen de frontend en backend van een WordPress-site.
- Je weet hoe je kunt inloggen op de backend (beheeromgeving).
- Je kunt schakelen tussen frontend en backend via de admin-balk.

? Uitleg

In WordPress werk je in twee verschillende omgevingen:

1. De backend

De backend is het beheergedeelte van je site. Hier kun je onder andere:

- Nieuwe pagina’s aanmaken
- Functies toevoegen via plugins
- Gebruikers beheren
- Thema’s (templates) installeren voor het uiterlijk van je site

Je hebt een account nodig om toegang te krijgen tot de backend. Dat account heb je aangemaakt tijdens de installatie.

De standaard URL om in te loggen op de backend is:

`http://sitenaam.nl/wp-admin`

Als je lokaal werkt is dit bijvoorbeeld:
`http://localhost/wp-jouwnaam/wp-admin`

2. De frontend

De frontend is de website zoals bezoekers deze zien. Iedereen kan deze omgeving bekijken – je hebt geen wachtwoord nodig, tenzij je dat instelt.

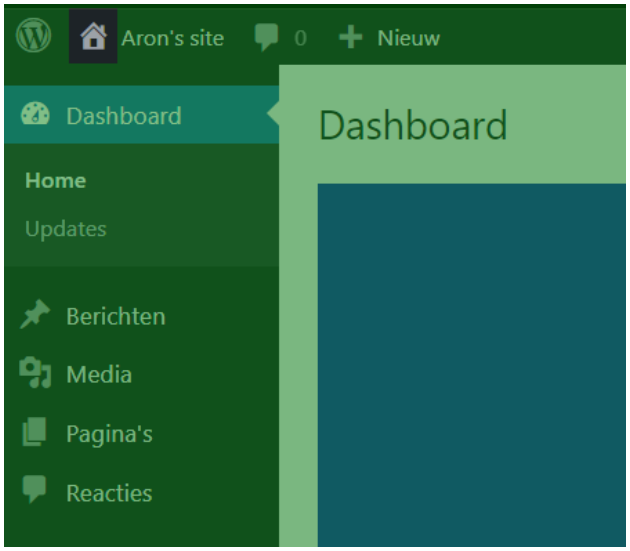
Switchen tussen frontend en backend

Als je bent ingelogd, zie je bovenaan een zwarte balk. Deze admin-balk is zichtbaar op alle pagina’s, zowel in de backend als de frontend.

Met deze balk kun je makkelijk wisselen tussen beide omgevingen.

□□ Manier 1 – Naar de homepage of het dashboard

- Klik linksboven in de zwarte balk op het icoon naast het WordPress-logo.
- Om naar de **homepage** te gaan: klik op het **huis-icoontje**.
- Om naar het **dashboard** te gaan: klik op het **dashboard-icoontje**.

□□ **Probeer dit zelf een paar keer:**
Wissel tussen de backend en frontend van jouw site met behulp van de zwarte balk.

□□ Manier 2 – Direct naar het onderdeel dat je wilt bewerken

Als je bijvoorbeeld een pagina bekijkt en je wilt de inhoud wijzigen, kun je via de zwarte balk direct naar de bewerkingspagina in de backend gaan.

Deze functie maakt het snel en makkelijk om onderdelen van je site aan te passen terwijl je ze bekijkt.

Hoe dit precies werkt, kom je later in deze module nog uitgebreid tegen!

? Reflectie

- Wat is het verschil tussen frontend en backend?
- Waarvoor gebruik je de zwarte admin-balk?
- Waarom is het handig om direct vanuit de frontend naar het bewerkvenster te gaan?

? Inleveren

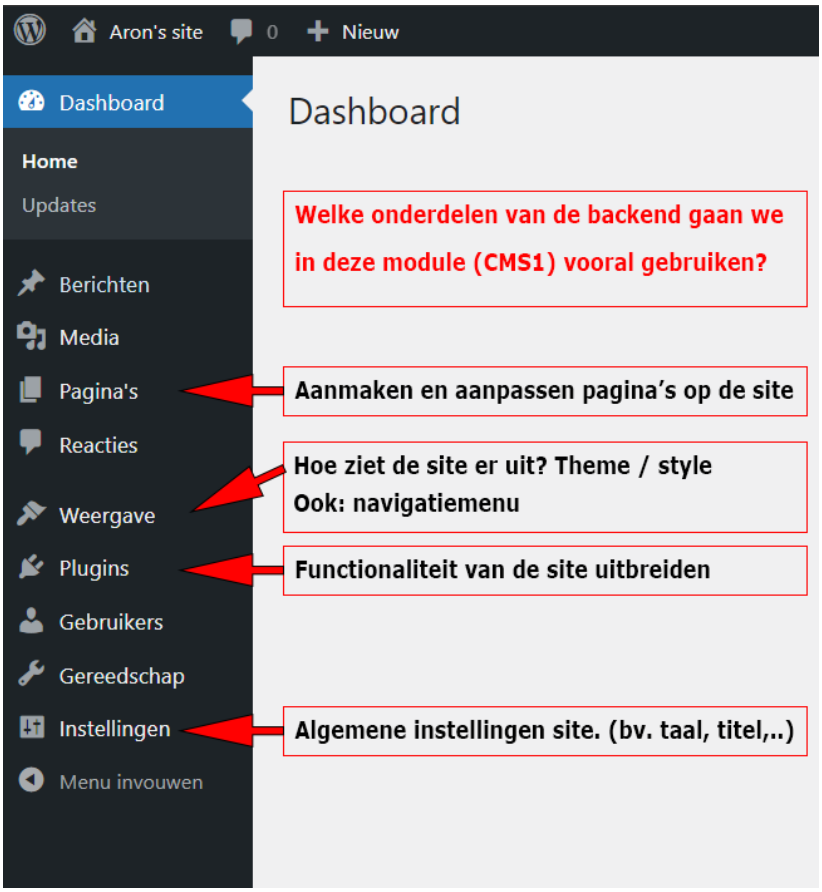
- Antwoord op de reflectievragen (pdf of txt).

4 Pagina's maken en aanpassen in WordPress

? Leerdoelen

- Je weet hoe pagina's werken in WordPress.
- Je kunt pagina's bekijken en bewerken vanuit de frontend én de backend.
- Je begrijpt het verschil tussen pagina's in WordPress en losse HTML-bestanden.

Welke onderdelen van Wordpress gaan we in deze module gebruiken?

? Maken en onderhouden van pagina's

Als software developer heb je waarschijnlijk al vaak webpagina's gemaakt met HTML en CSS. In WordPress kan dat ook, maar het hoeft niet!

In plaats van losse HTML-pagina's en CSS-bestanden gebruikt WordPress een andere manier. Je maakt en bewerkt pagina's gewoon via de backend, met een visuele editor. Je hoeft dus geen code te schrijven – al mag dat natuurlijk wel als je wilt!

Belangrijk om te onthouden:

- Je hoeft niet technisch te zijn om een mooie website te maken in WordPress.
- Maar als je wél technische kennis hebt, kun je die gebruiken voor extra aanpassingen.

Frontend ↔ Backend gebruiken

Via de zwarte admin-balk kun je gemakkelijk wisselen tussen de frontend en backend van je site. Zoals je eerder hebt geleerd, kun je dan heen en weer gaan tussen de homepage (frontend) en het dashboard (backend).

Maar soms wil je direct naar een specifieke pagina in de backend, bijvoorbeeld als je een stuk tekst wilt aanpassen op een bepaalde pagina.

Direct bewerken via de frontend

Als je bent ingelogd en je bekijkt een pagina via de frontend, dan zie je bovenaan een zwarte balk. Deze bevat een knop waarmee je direct naar het bewerkvenster van die pagina in de backend kunt gaan.

Dit is handig, want zo hoef je de pagina niet eerst handmatig op te zoeken in het dashboard.

Voorbeeldpagina bij installatie

Bij de installatie van WordPress wordt er automatisch een voorbeeldpagina aangemaakt. Die kun je bekijken via de volgende URL:

`http://localhost/wp-<jouw-naam>/voorbeeld-pagina`

Bijvoorbeeld: `http://localhost/wp-ayoub/voorbeeld-pagina`

?? Opdracht – Voorbeeldpagina bekijken en bewerken

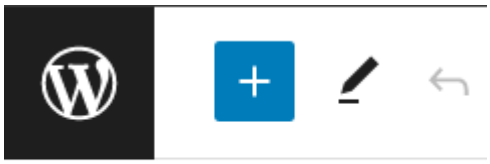
Zoek

1. Ga naar `http://localhost/wp-jouwnaam/voorbeeld-pagina`.
2. Bekijk de pagina zoals een bezoeker deze zou zien.
3. Klik op de zwarte balk bovenin op **Bewerken** om de backend-versie van de pagina te openen.

4. Pas de titel van de pagina aan naar bijvoorbeeld: “Welkom op mijn WordPress-site”.
5. Pas ook de tekst op de pagina aan (bijvoorbeeld je eigen naam toevoegen).
6. Zoek via internet/AI op hoe je deze aanpassingen kunt maken.

Als je helemaal klaar bent, kun je de editor weer afsluiten door te klikken op het zwart/witte Wordpress logo linksboven in beeld.

Ga weer naar de pagina url:

http://localhost/wp-<jouw-naam>/voorbeeld-pagina

En als het goed is, zie je je eigen tekst staan.

? Reflectie

- Wat is het voordeel van werken met WordPress-pagina’s ten opzichte van losse HTML-bestanden?
- Wat vond je makkelijker: bewerken via de frontend of backend? Waarom?
- Welke rol speelt de zwarte admin-balk bij het onderhouden van pagina’s?

? Inleveren

- Maak een screenshot van jouw aangepaste voorbeeldpagina in de frontend (met jouw aanpassing zichtbaar).

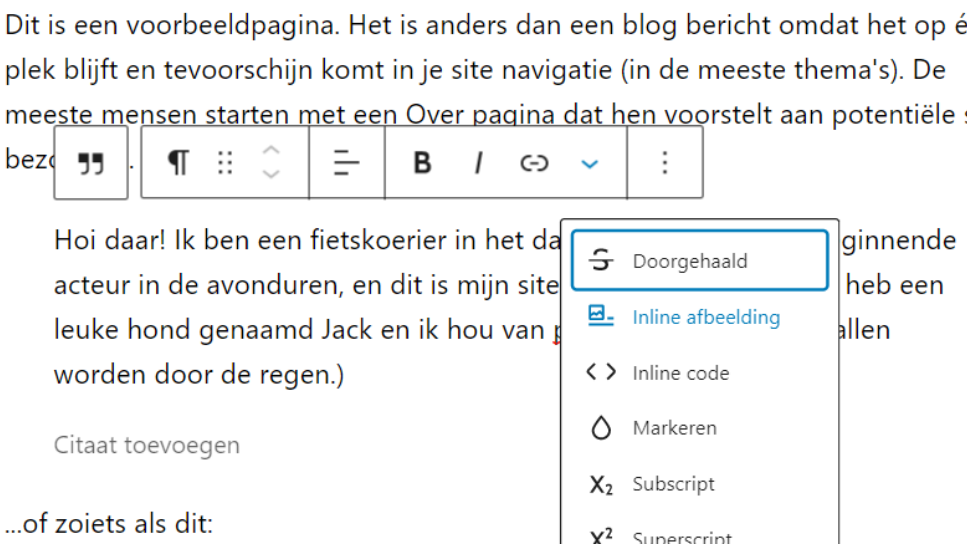
5 Opdracht – Standaard pagina aanpassen

We gaan de pagina nog wat mooier maken en aanpassen.

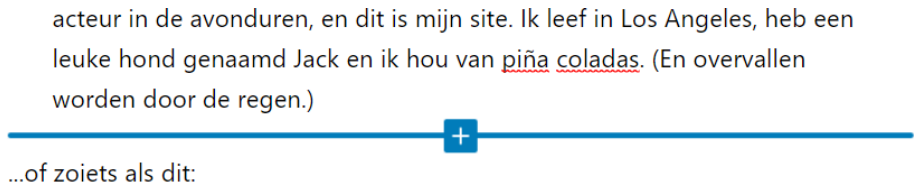
Plaats in de pagina minimaal drie afbeeldingen. Deze mag je zelf uitkiezen en vanaf je computer via de editor van WP uploaden en tussen de tekst zetten.

Zet hiervoor je cursor op de plek waar je het plaatje wilt plaatsen en klik op het pijltje naar beneden en kies voor ‘Inline afbeelding’. Hierna kun je een plaatje vanaf je computer versturen naar Wordpress.

Voorbeeld pagina

Je kunt ook een nieuw blok aanmaken door op een stuk tekst te gaan staan en op het blauwe plusje te klikken onder aan de pagina.

Plaats via deze manier ook een plaatje.

?? Opdracht 1

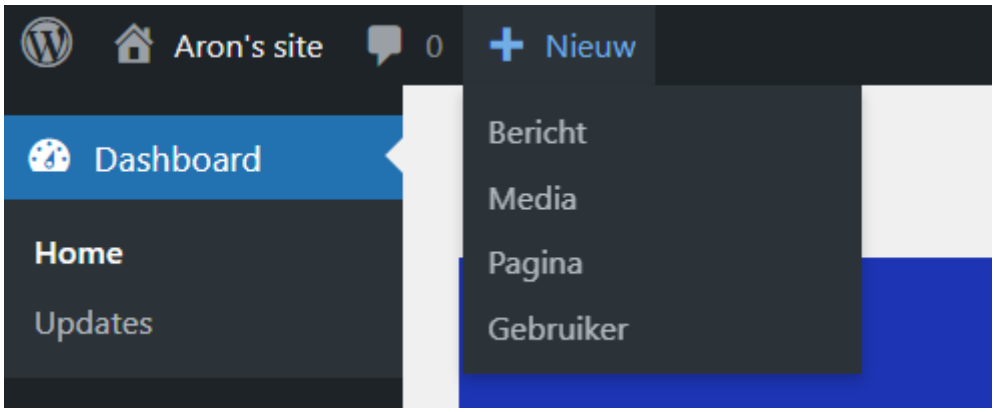
1. Maak een screenshot met de url (met daarin je naam) en sla deze op als: voorbeeld-pagina-<jouw-naam>.jpg Lever de afbeelding in.

?? Opdracht 2

Maak nog twee willekeurige pagina's.

Eén met de titel 'contact' en één met de titel 'Homepage'.

Om een nieuwe pagina te maken ga je naar de zwarte balk boven in je browserscherm en klik je op:
Nieuw (hier niet op klikken!) → Pagina

Vul de pagina met twee blokken (willekeurige) tekst en per pagina twee andere soorten blokken. Welke dit zijn mag je zelf weten.

Sla beide pagina's op.

Maak een screenshot met de url (met daarin je naam) en sla deze op als:

1. contact-<jouw-naam>.jpg
2. homepage-<jouw-naam>.jpg

Lever de afbeelding in. Stuur ook de url van de nieuwe pagina's mee.

?? Opdracht 3 – Voorbeeldpagina aanpassen

1. Ga naar de voorbeeldpagina van jouw site:
   `http://localhost/wp-<jouw-naam>/voorbeeld-pagina`
2. Klik bovenaan in de zwarte balk op **Pagina bewerken**.
3. Je komt nu in het bewerkingsscherm van de pagina. Klik op de tekst en blokken en vervang de standaardtekst door een **introductieverhaal over jezelf als student software developer**.
4. Pas ook de **titel** van de pagina aan naar iets origineels, bijvoorbeeld:
   "Welkom op mijn portfolio" of *"Dit ben ik – Toekomstig developer"*
5. Gebruik de editor en probeer zelf te ontdekken hoe je tekstblokken wijzigt.

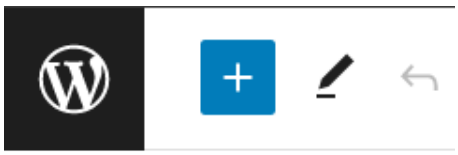

◫ Zelf proberen!

Probeer eerst zelf uit te zoeken hoe je de tekst aanpast. Kom je er echt niet uit, kijk dan op internet of vraag hulp.

Vergeet niet op de knop **Bijwerken** te klikken zodat je wijzigingen worden opgeslagen!

Als je klaar bent, kun je de editor afsluiten door linksboven op het zwart/witte WordPress-logo te klikken.

Ga daarna weer naar:
`http://localhost/wp-<jouw-naam>/voorbeeld-pagina`

Als het goed is zie je daar nu jouw eigen tekst en titel terug!

? Inleveren

- Screenshot van de aangepaste pagina in je browser, met de URL zichtbaar waarin jouw naam voorkomt.

6 Pagina verder aanpassen

?? Opdracht 4 – Afbeeldingen toevoegen aan je pagina

We gaan de voorbeeldpagina nog mooier maken door afbeeldingen toe te voegen.

1. Open je pagina opnieuw via:
   `http://localhost/wp-<jouw-naam>/voorbeeld-pagina`
2. Klik bovenaan op **Pagina bewerken**.
3. Voeg minstens **drie afbeeldingen** toe aan de pagina. Je mag zelf kiezen welke, zolang ze bij jouw introductieverhaal passen.
4. Upload afbeeldingen vanaf je computer via de WordPress editor.

◻️ Een afbeelding toevoegen in de tekst

Zet je cursor op de plek waar je een afbeelding wilt plaatsen. Klik dan op het pijltje omlaag bij een bestaand blok en kies **Inline afbeelding**. Selecteer daarna een afbeelding van je computer en voeg deze toe.

◻️ Een nieuw blok maken met een afbeelding

Je kunt ook een nieuw blok toevoegen. Klik op het **blauwe plusje** onder aan de pagina of tussen bestaande blokken.

acteur in de avonduren, en dit is mijn site. Ik leef in Los Angeles, heb een leuke hond genaamd Jack en ik hou van piña coladas. (En overvallen worden door de regen.)

...of zoiets als dit:

Kies dan voor **Afbeelding** en upload een bestand vanaf je computer.

? Inleveren

- Maak een screenshot van je voorbeeldpagina nadat je de drie afbeeldingen hebt toegevoegd.
- Zorg dat de URL zichtbaar is in de screenshot, met daarin jouw naam.

7 Nieuwe pagina's aanmaken

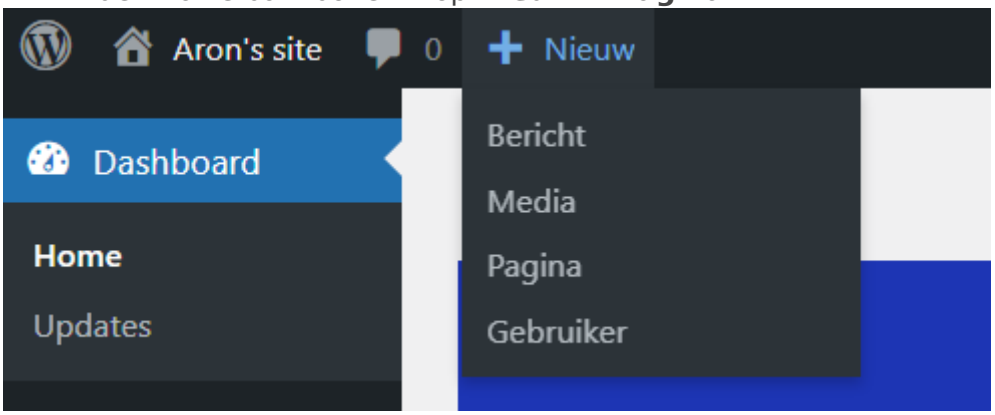
?? Opdracht 5 – Contact en Homepage aanmaken

Je gaat nu zelf twee nieuwe pagina's maken:

- Een pagina met de titel **Homepage**
- Een pagina met de titel **Contact**

Stap voor stap:

1. Zorg dat je bent ingelogd op je site.
2. Klik in de zwarte balk bovenin op **Nieuw** → **Pagina**.

3. Geef de pagina de juiste titel: “Homepage” of “Contact”.
4. Voeg minimaal **twee tekstblokken** toe.
5. Voeg daarnaast ook **twee andere soorten blokken** toe. Dit mogen bijvoorbeeld zijn: een afbeelding, knop, lijst, video, citaat, enzovoort.
6. Klik op **Publiceren** of **Bijwerken** om de pagina op te slaan.

Herhaal deze stappen voor de tweede pagina.

? Inleveren

- Maak een screenshot van elke nieuwe pagina (**Homepage** en **Contact**) met de URL zichtbaar in de adresbalk.
- Stuur ook de URL’s van beide pagina’s mee. Bijvoorbeeld:
  `http://localhost/wp-jouwnaam/contact`
  `http://localhost/wp-jouwnaam/homepage`

8 Site-instellingen en Homepage instellen

? Leerdoelen

- Je weet waar je de algemene instellingen van je WordPress-site kunt vinden.
- Je kunt de homepage van je website instellen via het menu “Lezen”.
- Je begrijpt het verschil tussen de standaard blogweergave en een statische pagina als homepage.

? Uitleg

Via de instellingen in de **backend** kun je veel algemene eigenschappen van je site beheren.

1. Algemeen

Via **Instellingen → Algemeen** kun je onder andere:

- De **titel** en ondertitel van je site aanpassen

- De **taal** van je WordPress-installatie wijzigen
- Het **datumformaat** en **tijdformaat** instellen

2. Lezen

Via **Instellingen → Lezen** kun je:

- Bepalen wat de **homepage** van je site is
- Instellen of **zoekmachines** (zoals Google) jouw site mogen indexeren

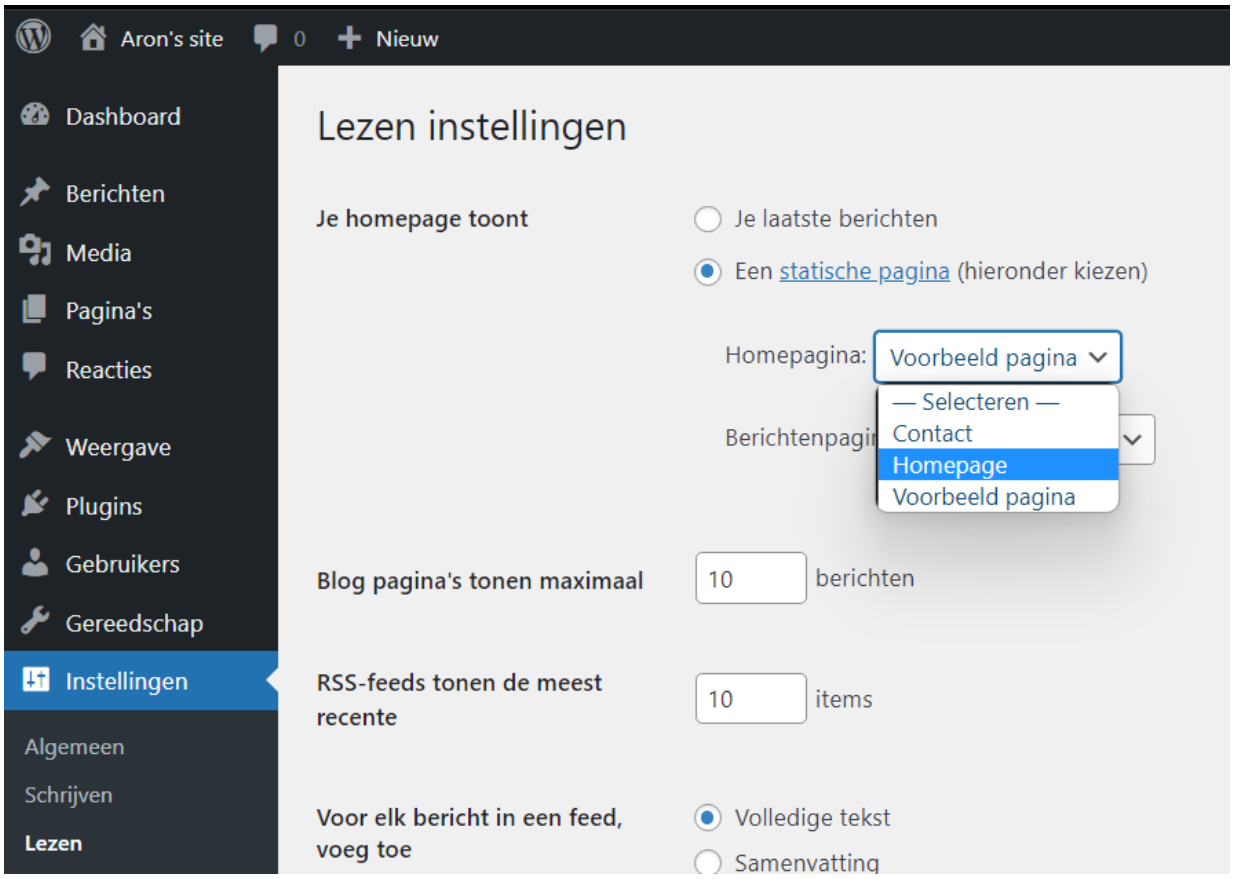
Homepage instellen

Je hebt nu drie pagina's aangemaakt: een voorbeeldpagina, een homepage en een contactpagina. Standaard laat WordPress de *blogberichten* zien op de hoofdpagina van je site. Dat gaan we nu aanpassen.

Als iemand naar jouw hoofdpagina surft (bijvoorbeeld `http://localhost/wp-<jouw-naam>/`) wil je natuurlijk dat hij jouw zelfgemaakte **Homepage**-pagina ziet!

?? Opdracht 6 – Homepage instellen

1. Ga naar de backend van je WordPress-site.
2. Navigeer naar **Instellingen → Lezen**.
3. Kies bij **"Je homepage toont"** voor: `Een statische pagina`.
4. Selecteer bij **Homepage** jouw zelfgemaakte pagina met de titel "Homepage".
5. Sla je wijzigingen op met de knop **Wijzigingen opslaan**.

?? Vervolgopdracht – Zet jouw gemaakte homepage actief

Zorg dat de door jou gemaakte pagina met de titel **Homepage** (opdracht 5) daadwerkelijk wordt ingesteld als de homepage van jouw site.

Hiervoor gebruik je opnieuw:

- **Instellingen → Lezen** in de backend
- Selecteer bij **“Je homepage toont”** de pagina “Homepage”

? Inleveren

- Screenshot van jouw nieuwe pagina en zorg dat de URL ook zichtbaar is.

9 WordPress uitbreiden met een thema

? Leerdoelen

- Je begrijpt wat een WordPress-thema is.
- Je weet hoe je een ander thema kiest en installeert in WordPress.
- Je kunt het uiterlijk van je site aanpassen met een thema.

? Uitleg

In de vorige opdracht heb je een WordPress-site gemaakt en drie pagina's aangemaakt. Misschien vond je de site er nog een beetje saai uitzien. Geen zorgen: daar hebben we **thema's** voor!

Het **thema** bepaalt hoe jouw website eruitziet: het ontwerp, de kleuren, de lettertypes en de lay-out.

Je kunt WordPress zien als een bouwpakket met *Lego-blokken*. De software zelf is het grote basisblok. Een thema is één van die bouwblokken die je kunt toevoegen om je site mooier en persoonlijker te maken.

Er zijn drie manieren om een thema toe te voegen:

- Je maakt zelf een thema en uploadt het.
- Je koopt een professioneel thema en installeert dat.
- Je kiest een gratis thema uit de *thema-bibliotheek* binnen WordPress.

Standaard is er al een thema actief als je WordPress installeert. Meestal heet dat bijvoorbeeld `Twenty Twenty-Three` of `Twenty Twenty-Four`. Ook zijn er vaak al een paar andere thema's geïnstalleerd, die je meteen kunt activeren.

Zo activeer je een ander thema:

1. Log in op de **WordPress-backend**.
2. Ga in het linkermenu naar `Weergave` → `Thema's`.
3. Je ziet een overzicht van de beschikbare thema's.
4. Beweeg je muis over een thema en klik op **Activeren**.

Je website verandert dan direct van uiterlijk. De indeling verandert, de kleuren kunnen anders zijn, en het lettertype wordt aangepast. Ook worden andere CSS-bestanden gebruikt.

Thema aanpassen met de customizer

Bij het actieve thema zie je vaak een knop `Customizer` of `Thema aanpassen`. Hiermee kun je het thema verder instellen. Denk aan:

- Je eigen logo of site-icoon toevoegen
- Kleuren en lettertypes aanpassen
- Achtergrondafbeelding kiezen
- Eigen CSS toevoegen (voor gevorderden)

Als je op **Nieuwe toevoegen** klikt, kom je in een soort *themawinkel* terecht. Daar kun je zoeken naar gratis thema's. Dit lijkt een beetje op de App Store op je telefoon. De meeste thema's zijn gratis en direct te installeren.

?? Opdracht – Thema installeren en aanpassen

1. Log in op jouw WordPress-site.
2. Ga naar `Weergave` → `Thema's`.
3. Kies een ander standaardthema (bijv. Twenty Twenty-Four) en activeer dit.
4. Klik op `Thema aanpassen` en probeer minimaal 3 instellingen te veranderen (kleur, titel, lettertype, etc).
5. Voeg een nieuw thema toe via de knop `Nieuwe toevoegen`.
6. Kies een gratis thema dat je mooi vindt en installeer en activeer dit.

? Reflectie

- Wat is het verschil tussen een thema en een plugin?
- Wat is het voordeel van een customizer in WordPress?
- Hoe kun je jouw site persoonlijker maken met een thema?

?? Opdracht 2 – Twee thema's installeren en testen

1. Open de backend van je WordPress-website (`http://localhost/wp-<jouw-naam>/wp-admin`).
2. Ga naar **Weergave → Thema's**.
3. Klik op **Nieuwe toevoegen** en kies twee gratis thema's die jij mooi vindt.
4. Installeer én activeer deze twee thema's, één voor één.

5. Bekijk steeds je homepage in je browser terwijl het thema actief is.

?? Opdracht 2 – Twee thema’s installeren en testen

1. Open de backend van je WordPress-website (`http://localhost/wp-<jouw-naam>/wp-admin`).
2. Ga naar **Weergave → Thema's**.
3. Klik op **Nieuwe toevoegen** en kies twee gratis thema’s die jij mooi vindt.
4. Installeer én activeer deze twee thema’s, één voor één.
5. Bekijk steeds je homepage in je browser terwijl het thema actief is.

? Inleveren

- Maak **twee screenshots** van je homepage, telkens met een ander thema actief.
- Op het screenshot moet ook de **URL zichtbaar zijn**, bijvoorbeeld: `http://localhost/wp-jan/`.
- Sla de bestanden op met deze naamstructuur:
  `homepage-<jouw-naam>-<thema-naam>.jpg`
  `homepage-<jouw-naam>-<thema-naam>.jpg`
- Na het maken van de screenshots, activeer je weer het standaardthema **Twenty Twenty-One**.

10 Hoofdnavigatiemenu en extra menu

? Leerdoelen

- Je kunt zelf een navigatiemenu samenstellen in WordPress.
- Je weet hoe je een hoofdmenu en een tweede menu maakt.
- Je kunt links groeperen en submenu’s maken in WordPress.

? Uitleg

Een **hoofdnavigatiemenu** is het menu dat bovenaan je website staat en bezoekers helpt om te navigeren tussen de belangrijkste onderdelen van je site.

In WordPress kun je meerdere menu's aanmaken, bijvoorbeeld één als hoofdmenu en één als apart menu voor andere links (zoals naar je favoriete games of muziek).

Je kunt ook submenu's (uitklapmenu's) maken door één of meer links onder een andere link te laten inspringen.

?? Opdracht – Maak een hoofdmenu en extra menu

1. Ga naar `Weergave` → `Menu's`.
2. Maak een nieuw menu aan en noem dit **'Mijn hoofdmenu'**.
3. Voeg de volgende links toe aan dit menu:
   - Home
   - Contact
   - Voorbeeldpagina (of hoe je die zelf genoemd hebt)
   - **MBO College Amstelland** – met een link naar: `https://www.mboamstelland.nl`
4. Zorg ervoor dat één of meerdere links **inspringen** zodat er een uitklapmenu ontstaat. (Bijvoorbeeld: maak 'Contact' een submenu van 'Home')
5. Vink aan dat dit het **Hoofdmenu** (Primary Menu) is en klik op **Menu opslaan**.
6. Maak daarna een tweede menu aan met een zelfgekozen naam (bijvoorbeeld 'Favorieten').
7. Voeg hierin minstens 5 externe links toe, bijvoorbeeld naar je favoriete:
   - Muziekartiest of band
   - Gamesites
   - Sportclubs
8. Wijs dit tweede menu NIET toe als hoofdmenu.
9. Voeg het tweede menu toe op een plek waar jouw thema dat toelaat (bijv. in een widget, footer of zijbalk).

? Reflectie

- Wat is het voordeel van een submenu?
- Wanneer is het handig om een tweede menu te gebruiken?
- Wat heb je geleerd over het gebruik van externe links?

? Inleveren

- Maak een **screenshot van de homepage** waarop beide menu's zichtbaar zijn.
- Geef het bestand deze naam: `menus-<jouw-naam>.jpg`
- Lever de afbeelding in via de gebruikelijke manier.

11 WordPress uitbreiden met plugins

? Leerdoelen

- Je weet wat een plugin is in WordPress.
- Je kunt zelf een plugin installeren via de zoekfunctie.
- Je begrijpt dat plugins extra functies toevoegen aan je website.

? Uitleg

In het vorige onderdeel heb je jouw website in WordPress een nieuw **uiterlijk** gegeven door een thema te installeren. Nu gaan we kijken naar hoe je je website **extra functionaliteit** kunt geven met **plugins**.

Plugins kun je zien als extra *Lego-blokken* die je aan WordPress toevoegt. Waar een thema vooral gaat over het uiterlijk van je site, voegen plugins functies toe.

Voorbeelden van functies die je met een plugin kunt toevoegen:

- Een webshop (bijv. WooCommerce)
- Een contactformulier
- Een agenda of boekingssysteem
- Zoekmachineoptimalisatie (SEO)
- Beveiliging of back-ups

Net als bij thema’s zijn er drie manieren om plugins toe te voegen aan je WordPress-site:

- Je maakt zelf een plugin en uploadt die
- Je koopt een plugin bij een ontwikkelaar en installeert deze handmatig
- Je zoekt en installeert een plugin via de ingebouwde **pluginzoekfunctie**

In deze les gebruiken we de derde methode: een plugin zoeken en installeren via de **plugin-bibliotheek** van WordPress. Dit werkt eigenlijk net als in de **App Store** of **Google Play Store**.

Heb je een plugin gevonden die je wilt gebruiken? Dan klik je op **‘Nu installeren’** en daarna op **‘Activeren’**. Vaak kun je daarna de instellingen van de plugin aanpassen in het WordPress-menu.

?? Opdracht – Plugin toevoegen

1. Log in op je WordPress-dashboard.
2. Ga naar `Plugins` → `Nieuwe plugin`.
3. Zoek in de bibliotheek naar een plugin met handige functies, bijvoorbeeld:
   - Een formulierplugin zoals **WPForms**
   - Een beveiligingsplugin zoals **Wordfence**
   - Een galerijplugin voor afbeeldingen zoals **NextGEN Gallery**
4. Klik op **Installeren** en daarna op **Activeren**.
5. Ga naar de instellingen van de plugin en bekijk wat je kunt aanpassen.

? Reflectie

- Wat is het verschil tussen een thema en een plugin?
- Welke plugin heb jij gekozen en waarom?
- Wat heb je aangepast of ingesteld binnen deze plugin?

? Inleveren

- Maak een screenshot van jouw WordPress-dashboard waarop te zien is dat de plugin actief is.

- Lever ook een korte reflectie in (.txt of .pdf) met jouw antwoorden op de drie reflectievragen.

12 Plugin installeren in WordPress

? Leerdoelen

- Je weet hoe je een plugin installeert en activeert in WordPress.
- Je kunt verschillende soorten plugins herkennen en benoemen.
- Je begrijpt dat je meerdere plugins tegelijk actief kunt hebben.

? Uitleg

In WordPress kun je via het menu `Plugins` plugins toevoegen, verwijderen of activeren. Plugins zijn uitbreidingen die extra functies aan je site toevoegen, zoals formulieren, een webshop, beveiliging of een fotoalbum.

Zo kom je bij de plugin-instellingen:

1. Log in op je WordPress-dashboard.
2. Klik in het linker menu op `Plugins`.

Je komt dan op een pagina waar je een overzicht ziet van alle **geïnstalleerde plugins**. Sommige plugins zijn actief (ingeschakeld), anderen niet. In tegenstelling tot thema's kun je meerdere plugins tegelijk actief hebben. Meestal gebruik je er zelfs behoorlijk wat.

Standaard zijn er al een of twee plugins geïnstalleerd (zoals Akismet of Hello Dolly), maar die kun je voorlopig negeren.

□□ Een nieuwe plugin zoeken

Klik op **'Nieuwe plugin'** om naar de plugin-bibliotheek te gaan. Dit is het zoekscherm waar je duizenden plugins kunt doorzoeken en installeren.

Je kunt zoeken op naam, functie of populair/gewaardeerd. Net als in de App Store kun je zien hoeveel sterren een plugin heeft en hoe vaak deze is geïnstalleerd.

□□ Voorbeelden van soorten plugins:

- □□ Plugins voor SEO (zoekmachineoptimalisatie)
- □□ Plugins voor beveiliging tegen hackers en spam
- □□ Plugins om een webwinkel te maken (zoals WooCommerce)
- □□ Plugins voor fotoalbums en mediagalleries
- □□ Plugins voor contactformulieren
- □□ Plugins om je site sneller te maken (bijv. caching, afbeeldingen optimaliseren)
- □□ Plugins om bezoekersstatistieken bij te houden
- □□ Plugins voor automatische back-ups van je website
- □□ Plugins voor sociale media (Snapchat, Instagram, Facebook, enz.)

De meeste plugins die je vindt in deze bibliotheek zijn gratis te gebruiken. Voor sommige geavanceerde functies moet je betalen voor een ‘Pro’-versie.

?? Opdracht – Installeer en activeer een plugin

1. Log in op je WordPress-dashboard.
2. Ga naar `Plugins` → `Nieuwe plugin`.
3. Zoek naar een plugin die jou handig lijkt, bijvoorbeeld:
   - **WPForms** – om formulieren toe te voegen
   - **Wordfence** – voor extra beveiliging
   - **Yoast SEO** – om beter gevonden te worden in Google
4. Klik op **Installeren** en daarna op **Activeren**.
5. Ga na het activeren naar de instellingen van de plugin en bekijk wat je kunt aanpassen.

? Reflectie

- Welke plugin heb je gekozen en waarom?
- Wat voor functies voegt deze plugin toe aan jouw site?
- Heb je iets aangepast in de instellingen van de plugin?

? Inleveren

- Maak een screenshot van jouw pluginpagina waarop je plugin zichtbaar en geactiveerd is.
- Noem het bestand: `plugin-.jpg`
- Lever ook een kort reflectiedocument (.txt of .pdf) in met je antwoorden op de drie vragen.

13 Het installeren van een plugin – Classic Editor

? Leerdoelen

- Je weet hoe je de editor van WordPress kunt aanpassen met een plugin.
- Je kunt de Classic Editor installeren en activeren.
- Je kunt verschillen benoemen tussen de standaardeditor (Gutenberg) en de Classic Editor.

? Uitleg

Als je pagina's maakt in WordPress, gebruik je standaard de **Gutenberg-editor**. Deze editor werkt met blokken: elk stukje tekst, afbeelding of knop is een apart blok dat je kunt verslepen of aanpassen.

Sommige gebruikers vinden deze editor handig, anderen vinden het juist onoverzichtelijk. Gelukkig kun je dit aanpassen! Je kunt namelijk via een plugin overstappen op de oude **Classic Editor**.

Classic Editor is een plugin die de oude WordPress-editor terugbrengt. Deze werkt meer zoals Microsoft Word: je hebt een eenvoudige werkbalk bovenaan en typt alles in één veld.

?? Opdracht – Classic Editor installeren en vergelijken

1. Ga naar de **voorkant van je site** (de homepage).
2. Klik bovenin op **'Pagina bewerken'**.
3. Kijk goed naar hoe de editor eruitziet. Voeg eventueel wat tekst toe.

4. Ga in de backend naar `Plugins` → `Nieuwe plugin`.
5. Zoek op **‘Classic Editor’**, installeer en activeer de plugin.
6. Ga opnieuw naar je homepage en klik weer op **‘Pagina bewerken’**.
7. Je ziet nu een andere editor. Pas iets aan en klik op **Bijwerken**.

□□ Je kunt op elk moment terugschakelen door de plugin **uit** te zetten via de pluginpagina.

? Reflectie – Vergelijk de editors

- Beschrijf minimaal drie verschillen tussen de standaardeditor en de Classic Editor.
- Welke editor heeft jouw voorkeur? Waarom?

? Inleveren

- Lever een korte tekst (.txt of .pdf) in waarin je de drie verschillen beschrijft en aangeeft welke editor jij fijner vindt.
- Maak een screenshot van de Classic Editor in je browser.
  Bestandsnaam: `editor-<jouw-naam>.jpg`

? Bonusopdracht (2 extra punten)

1. Zoek in het plugin-overzicht naar een andere editor (bijvoorbeeld **Elementor** of **WPBakery Page Builder**).
2. Installeer en activeer deze nieuwe editor. Zet de ‘Classic Editor’ plugin eerst uit.
3. Probeer deze nieuwe editor uit door een pagina aan te passen.

□□ Bonus Reflectie

- Wat zijn de voor- en nadelen van deze nieuwe editor?
- Welke editor is nu je favoriet en waarom?

14 Formulieren maken met WPForms

? Leerdoelen

- Je weet hoe je WPForms installeert en activeert.
- Je kunt een formulier maken met verschillende soorten invoervelden.
- Je kunt een formulier invoegen op een pagina en opnemen in het menu.

? Uitleg

Een formulier op je website is handig om bezoekers contact met je op te laten nemen. Je kunt hiermee gegevens verzamelen, vragen laten stellen, of zelfs aanmeldingen verwerken.

Met de plugin **WPForms** kun je eenvoudig formulieren bouwen via een visuele interface. Je hoeft niet te programmeren: je sleept de velden naar de juiste plek.

Zo installeer je WPForms:

1. Ga in de backend naar `Plugins` → `Nieuwe plugin`.
2. Zoek naar **WPForms**.
3. Klik op **Installeren** en daarna op **Activeren**.

Na het activeren verschijnt er een nieuwe optie `WPForms` in het linker menu. Ook krijg je een introductiescherm met een uitlegvideo. Bekijk deze video voor je verder gaat.

?? Opdracht – Maak een contactformulier

1. Ga naar `WPForms` → `Nieuwe toevoegen`.
2. Kies **Leeg formulier** of begin met een **Contactformulier-template**.
3. Voeg de volgende velden toe aan je formulier:
   - **Voornaam** (verplicht)
   - **Achternaam** (verplicht)
   - **Straatnaam**
   - **Huisnummer**
   - **Emailadres** (verplicht)
   - **Telefoonnummer** (verplicht)
   - **Hoe mogen we contact met u opnemen?**
     Meerkeuze: Per telefoon / Per email

- **Wanneer mogen we contact opnemen?**
  Dropdown: 's ochtends / 's middags / 's avonds
- **Vraag die u wilt stellen**
  Tekstvak (verplicht)

4. Sla het formulier op. Kopieer de **shortcode** die je ziet (bijv. `[wpforms id="123"]`).
5. Maak een nieuwe pagina aan met de titel **Contact**.
6. Plak de shortcode in deze pagina en sla op.
7. Test de pagina en controleer of je formulier correct wordt weergegeven.
8. Ga naar `Weergave` → `Menu's` en voeg je nieuwe **Contactpagina** toe aan het hoofdmenu.

? Reflectie

- Welke soorten invoervelden heb je gebruikt?
- Wat vond je van het werken met WPForms?
- Wanneer zou je dit soort formulieren in het echt kunnen gebruiken?

? Inleveren

- Maak een screenshot van jouw **Contactpagina** met het formulier zichtbaar en de URL van de pagina in beeld.
- Noem het bestand: `contactformulier-<jouw-naam>.jpg`
- Lever ook een korte reflectie in (.txt of .pdf) waarin je de drie vragen hierboven beantwoordt.

15 Project: WordPress-site voor Vakantiepark 'De Eekhoorn'

? Leerdoelen

- Je kunt zelfstandig een WordPress-site installeren op een eigen serveromgeving.
- Je kunt een site ontwerpen met een passend thema en aangepaste huisstijl.

- Je kunt verschillende soorten plugins gebruiken voor formulieren, galerijen, SEO en veiligheid.
- Je kunt een complete website opleveren op basis van wensen van een opdrachtgever.

? Projectbeschrijving

Je bent net opgeleid tot WordPress-ontwikkelaar en krijgt meteen je eerste opdracht: het bouwen van een website voor het Drentse vakantiepark **De Eekhoorn**. De site wordt geïnstalleerd op jouw eigen PLESK-serveromgeving (gebruik hiervoor een aparte map: `vakantiewoning` en maak een nieuwe database aan).

□□ Te bouwen pagina's:

- **Homepage** – algemene info over het vakantiepark
- **Reserveringsaanvraagpagina** – met een formulier voor boekingsverzoeken
- **Informatiepagina** – tekst en afbeeldingen over het park
- **Type woningen** – drie woningtypes met beschrijving en fotogalerij of -slider

?? Projecteisen

□□ Design

- Gebruik een gratis **thema uit de WordPress-theme store** dat responsive is.
- Pas dit thema aan via de **Customizer**.
- Gebruik de kleuren van de Drentse vlag: **rood, wit, zwart**.
- Zorg dat het **logo op alle schermgroottes zichtbaar blijft**.

□□ Reserveringsformulier (op aparte pagina)

- Naam (verplicht)
- Adresvelden
- Emailadres (verplicht)
- Telefoonnummer (verplicht)
- Gewenste woning (selectbox)
- Aankomstdag (tekstveld, verplicht)

- Aantal weken (min 1 – max 4)
- Aanvullende opmerkingen

Kies een gratis **formulierenplugin** uit de WordPress-plugin store (bijv. WPForms). Zorg dat het formulier werkt en verzonden wordt naar jouw studenten-email.

□□ Foto’s en woningtypes

- Gebruik een **gallery- of sliderplugin** om de drie woningtypes aantrekkelijk te presenteren.
- Zorg voor een goede opmaak en duidelijke beschrijvingen.

□□ Veiligheid

- Installeer een gratis **beveiligingsplugin** (bijv. Wordfence of All In One WP Security).

□□ SEO

- Installeer **Yoast SEO (gratis versie)** voor zoekmachineoptimalisatie.

□□ Navigatie en menu’s

- Zorg voor een **duidelijk navigatiemenu** dat goed werkt op mobiel en desktop.
- Alle pagina’s moeten via het menu bereikbaar zijn.

□□ Gebruik klantmateriaal

- Gebruik de **teksten en afbeeldingen** die door de klant zijn aangeleverd.
- Download hier het materiaal

? Inleveren

- Controleer of alle pagina’s, plugins en vormgevingseisen zijn uitgevoerd.
- Lever de **url** van jouw site in.
- Vraag een **eindgesprek** aan waarin je jouw site presenteert.
- In het gesprek vertel je:

- Welke plugins je hebt geïnstalleerd
- Hoe je de site hebt gestyled
- Hoe je met het klantmateriaal hebt gewerkt

> Tip: Lees de opdracht nog één keer goed door voordat je de site inlevert.

Revision #19
Created 2025-06-18 12:11:45 UTC by Max
Updated 2026-04-19 18:17:14 UTC by Max